

Jakelussa mainitut

Toimikunnan nimeäminen / kansallinen rikosuhripolitiikka ja uhrien tukipalvelut -hanke

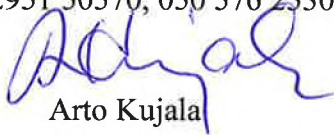
Oikeusministeriö pyytää jakelussa mainittuja esittämään jäsenen toimikuntaan, joka asetetaan valmistelemaan uhripolitiikka ja uhrien tukipalvelut -hanketta. Toivottavaa on, että jäsenellä olisi tukipalveluiden tuntemuksen lisäksi perehtyneisyyttä palveluiden rahoitukseen liittyviin kysymyksiin.

Toimikunnan jäseneksi pyydetään mahdollisuuksien mukaan ehdottamaan sekä naista että miestä, naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 §:n mukaisesti. Jos tämä ei ole mahdollista, pyydetään se perustelemaan nimeämisehdotuksessa.

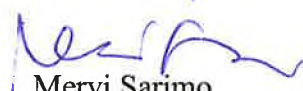
Ehdotus pyydetään toimittamaan oikeusministeriölle viimeistään **18.4.2013** sähköpostiosoitteeseen oikeusministerio@om.fi

Lisätietoja antaa neuvotteleva virkamies Mervi Sarimo (sähköposti etunimi.sukunimi@om.fi, puhelin 02951 50570, 050 576 2530).

Osastopäällikkö

Arto Kujala

Neuvotteleva virkamies

Mervi Sarimo

LIITE

Luonnos hankkeen asettamispäätökseksi

JAKELU

Sisäsasiainministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Valtiovarainministeriö
Kuntaliitto
Raha-automaattiyhdistys
Rikosuhripäivystys
Ensi- ja turvakotien liitto ry
Tukinainen ry
Monika-Naiset liitto ry

TIEDOKSI

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson
Kansliapäällikkö Tiina Astola
Erityisavustaja Robin Harms
Sisäasiainministeri Päivi Räsänen
Kansliapäällikkö Päivi Nerg
Peruspalveluministeri Maria Gutzenina-Richardsson
Kansliapäällikkö Päivi Sillanaukee

Kansallinen rikosuhripolitiikka ja uhrien tukipalvelut -hanke

Asettaminen

Oikeusministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö sekä sisäasiainministeriö ovat tänään asettaneet kansallinen rikosuhripolitiikka ja uhrien tukipalvelut -hankkeen.

Hankkeen tavoite

Hankkeen tavoitteena on kehittää kansallinen strategia rikoksen uhrien tukipalveluiden järjestämiseksi ja niiden edellyttämän rahoituksen turvaamiseksi. Tarpeenmukaisten yleisten uhripalveluiden lisäksi huomiota tulee kiinnittää erityisiin tukipalveluihin, joilla vastataan haavoittuvassa asemassa olevien uhrien erityistuen tarpeisiin. Hankkeen tavoitteena on edistää hallitusohjelmakirjausten sekä kansainvälisten velvoitteiden ja suositusten toteutumista koordinoitusti. Hankkeella edistetään ministeriöiden välisen työnjaon ja järjestöjen roolin täsmentämistä, tukipalvelujen synergian tehostamista sekä rahoitusvastuiden ja -mallien linjaamista.

Tausta

Hallitusohjelma sisältää uhrien tukipalveluja koskevia kirjauksia kriminaalipolitiikan, sisäisen turvallisuuden ja hyvinvointipolitiikan alueilla, joista vastaavat tahoillaan oikeusministeriö, sisäasiainministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö. Tavoitteina ovat Rikosuhripäivystyksen palvelujen turvaaminen sisäisen turvallisuuden ohjelman mukaisesti ja kestävä rahoitusmallin selvittäminen, lähisuhde- ja perheväkivallan sekä seksuaalisen väkivallan uhrien palvelujen kehittäminen ja turvakotipaikkojen lisääminen. Järjestely- ja rahoitusvastuiden hajanaisuus vaikeuttaa tukitoimien kehittämistä tarkoituksenmukaisena kokonaisuutena ja resurssien turvaamista. Tarvitaan koordinoitua lähestymistapaa.

14.6.2012 hyväksytyssä sisäisen turvallisuuden ohjelmassa rikoksen uhrien palveluiden kehittäminen on yksi tavoite monista. Tavoitteena on lisätä rikosuhripalvelujen rahoitusta kysynnän edellyttämälle tasolle, palvelujen määrää ja alueellista kattavuutta sekä varmistaa uhrin ohjaaminen palvelujen piiriin. Oikeusministeriön vastuulla on valmistella 31.12.2013 mennessä vaihtoehtoiset mallit kestäväksi rahoitusmalliksi mukaan lukien rikosuhrihaston perustaminen riittävien ja alueellisesti kattavien rikosuhripalvelujen varmistamiseksi. Sisäisen turvallisuuden ohjelma laajentaa rahoitusmallin selvittämisen Rikosuhripäivystyksestä muihinkin rikosuhripalveluihin. Näin laaja-alaista selvitystä ei ole mahdollista tehdä yksinomaan oikeusministeriön virkatyönä vaan siinä tarvitaan poikkihallinnollista yhteistyötä.

15.2.2013 sisäisen turvallisuuden ministeriryhmän keskustelussa tuotiin oikeusministeriön taholta esille, että toimenpiteen 57 (rikosuhripalvelujen rahoitus) jatkovalmistelut

edellyttävät sopimista poliittisella tasolla. Todettiin, että asiaa valmistellaan oikeusministeriössä ja käsitellään sisäisen turvallisuuden ministeriryhmän tulevassa kokouksessa.

Euroopan unionissa on hyväksytty 25.10.2012 direktiivi rikoksen uhrin oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista (2012/29/EU). Jäsenvaltioiden on saatettava direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 16.11.2015 mennessä. Oikeusministeriössä on tarkoitus syksyllä 2013 asettaa työryhmä valmistelemaan direktiivin täytäntöönpanoa ja arvioida sen edellyttämiä lainsäädäntömuutoksia. Direktiivissä, kuten muissakin uhrien asemaan liittyvissä kansainvälisissä velvoitteissa ja suosituksissa, on myös tavoitteita, joiden toteutus ei niinkään vaadi lainsäädäntöä vaan muita käytännön toimenpiteitä. Euroopan neuvoston suosituksen (Rec(2006)8) mukaan valtioiden tulee kehittää ja ylläpitää koordinoituja strategioita uhrin oikeuksien ja intressien edistämiseksi ja suojaamiseksi.

Oikeusministeriössä valmistui keväällä 2011 alustava ehdotus uhripoliittiseksi toimenpidesuunnitelmaksi. Ehdotuksesta järjestettiin pyöreän pöydän keskustelutilaisuus keskeisten ministeriöiden, uhrien tukijärjestöjen ja muiden tahojen kesken. Toimenpidesuunnitelman todettiin tarvitsevan jatkohiomista ja rajaamista. Keskustelussa korostuivat tukipalveluiden rahoituksen turvaamisen kysymykset. Toivottiin ministeriöiden yhteistyön tiivistämistä, järjestöjen roolin täsmentämistä ja tukipalvelujen synergian miettimistä. Kokonaisuuden linjaamista odotettaisiin valtioneuvostotasolta. Valmisteluun ehdotettiin kytkettäväksi keskeisten ministeriöiden lisäksi mm. RAY, järjestöt ja kuntataso.

Hankkeen organisointi

Oikeusministeriö asettaa hanketta varten yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön sekä sisäasiainministeriön kanssa toimikunnan, jossa ovat edustettuina asianomaisten ministeriöiden lisäksi keskeiset rikosuhripalveluja tuottavat järjestöt, kuntasektori ja Raha-automaattiyhdistys. Työskentelyssä tulee kuulla riittävässä määrin asiantuntijoita ja aihepiirin kannalta keskeisiä tahoja ja järjestöjä, jotka eivät ole toimikunnassa edustettuina. Toimikunnan puheenjohtaja ja sihteerit tulevat oikeusministeriöstä, joka toimii hankkeen vastuuministerinä.

Puheenjohtaja: oikeusministeriö, kriminaalipoliittinen osasto (varapuheenjohtaja: STM)

Jäsenet:

Oikeusministeriö, lainvalmisteluosasto
Sisäasiainministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Valtiovarainministeriö
Kuntaliitto
RAY
Rikosuhripäivystys
Ensi- ja turvakotien liitto ry
Raiskauskriisikeskus Tukinainen / Tukinainen ry
Monika-Naiset Liitto ry

Sihteerit:

Oikeusministeriö, kriminaalipoliittinen osasto

Toimikunnan tehtävät

Toimikunnan tehtävänä on

- 1) valmistella yhteinen suunnitelma tukipalveluiden rakenteellisista ratkaisuista ja järjestelmän edellyttämistä rahoitusmalleista
- 2) kartoittaa yhtenäisiä menettelytapoja ja hyviä käytäntöjä EU:n rikosuhridirektiivin sekä muiden kansainvälisten velvoitteiden ja suositusten tavoitteiden saavuttamiseksi
- 3) koordinoida uhrin tukipalveluihin liittyvien hallitusohjelman toimien toteutusta
- 4) tehdä ehdotus laajojen uhripoliittisten kysymysten edistämiseksi jatkossa, mahdollisesti seuraavaan hallitusohjelmaan sisällytettäväksi

Toimikausi ja määrääjat

Toimikunnan toimikausi on asettamispäivästä vuoden 2014 loppuun. Rahoitusmalliehdotuksen sisältävä väliraportti tulee antaa siinä vaiheessa, että se on käytettävissä vuoden 2015-2018 kehysvalmisteluissa. Uhridirektiivin osalta aikataulu ja menettely tarkennetaan siinä yhteydessä, kun oikeusministeriössä ryhdytään tarkastelemaan implementointia edellyttäviä lainsäädäntötoimia. Määrääjat täsmennetään toimikunnan työskenteelyn aikana.

Kustannukset ja rahoitus

Toimikunta työskentelee virka-aikana ilman eri korvausta. Työryhmän menot maksetaan oikeusministeriön kriminaalipoliittisen osaston määrärahoista.

Säädöspohja

Oikeusministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n (25.6.2009/465) mukaisesti ministeriön tehtävänä on rikoksen uhrien aseman kehittämien, jos asia ei kuulu toisen ministeriön toimialaan.

Oikeusministeri /
Oikeusministeriö

Peruspalveluministeri /
Sosiaali- ja terveysministeriö

Sisäasiainministeri /
Sisäasiainministeriö

JAKELU

Oikeusministeriö
Sisäasiainministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Valtiovarainministeriö
Kuntaliitto
Raha-automaattiyhdistys
Rikosuhripäivystys
Ensi- ja turvakotien liitto ry
Tukinainen ry
Monika-Naiset liitto ry

TIEDOKSI